

Warszawa, dn. 1 II 2018

DR HAB. GRZEGORZ P. BĄBIAK, PROF. UW
Zakład Edytorstwa i Stylistyki
Wydziału Polonistyki UW

OPINIA PROMOTORSKA PRACY

Mgr Anny Wotlińskiej „Pasja i intuicja. Portrety kobiet w publicystyce Marii Grossek-Koryckiej”.

Magister Anna Wotlińska jest doświadczoną, młodą badaczką, która w dysertacji podjęła temat interdyscyplinarny i w niewielkim stopniu opracowany w literaturze przedmiotu. Zajęła się bowiem literatką i działaczką społeczną, która nie jest zaliczana przez historyków literatury do pierwszego szeregu twórców przełomu wieków. Jednak Annę Wotlińską nie interesowała ani biografia, ani twórczość poetycka i translatorska tej poetki, z którymi jest ona przede wszystkim kojarzona. Tym nie mniej w pierwszym przypadku, udało jej się ustalić na podstawie drobiazgowych kwerend archiwalnych niepodważalną datę urodzin Marii Grossek. Dotąd we wszystkich opracowaniach była ona podawana w kilku wariantach i opatrzona znakiem zapytania. Natomiast poezja Grossek nie stała się przedmiotem jej analiz po pierwsze dlatego, że w 2005 r. ukazała się antologia *Utworów zebranych*, którą poprzedził wyczerpujący wstęp Barbary Olech. Po drugie zaś w 2009 r. obroniona została praca magisterska Renaty Rudnik na Uniwersytecie Wileńskim pt. *Poezja Marii Grossek-Koryckiej. Próba zarysu monograficznego*, która dostępna jest w zasobach cyfrowych. Autorka dysertacji zna ustalenia wspomnianych badaczek i odwołuje się do nich przy własnych ustaleniach. Co ważne w obu rozprawach podnoszony jest postulat dogłębnych badań na nierozpoznaną dotąd w należyty sposób twórczością publicystyczną Koryckiej.

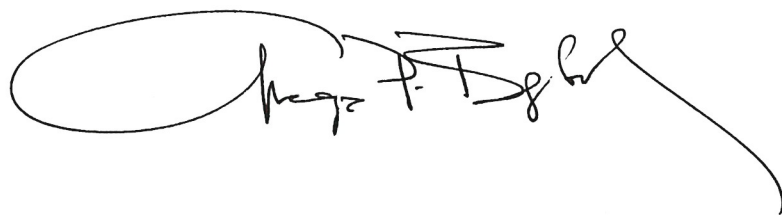
W swojej rozprawie doktorskiej to zagadnienie mgr Anna Wotlińska przyjmuje za najważniejszy problem badawczy, uznając, że dominantą tekstów Grossek jest

szeroko pojęta kwestia kobieca. W tym uznać należy kolejny, nowatorski aspekt badań mgr Wotlińskiej. Twórczość publicystyczna Grossek-Koryckiej przypada bowiem na okres niepodległej już Rzeczypospolitej. Był to czas przełomu pod wieloma względami: politycznym, społecznym i ekonomicznym. Czas narodzin nowego społeczeństwa, ale także próby przewartościowania dokonań i mentalności XIX stulecia. Grossek-Korycka, która sama należała do pokolenia postyczeniowego w swoich wystąpieniach spinała kłamrą zarówno echa pozytywistycznych ideałów, młodopolskich buntów, jak i elementów nowoczesnej rewolucji lat 20. Jak celnie określa ją A. Wotlińska – była kobietą międzyepokową.

W tym miejscu należy wyraźnie podkreślić jeszcze jeden walor omawianej pracy. Określając jako meritum swoich analiz kilkuletni cykl publicystyczny Grossek *Świat kobiet* (1923-1926) odkryła rzecz kluczową. Funkcjonujący w nielicznych współczesnych opracowaniach zbiór tych felietonów (*Z krainy piękna*, 1929), który po śmierci wydał mąż, znacznie różni się od wersji pierwotnej. A. Wotlińska stara się nie tylko odpowiedzieć na pytanie o motywy takiej decyzji W. Koryckiego, ale sięga do pełnego cyklu, który drukowany był łamach „Bluszczu”. Co więcej wyczerpująco przedstawia inspiracje, ale i polemiki, jakie przy pisaniu wielu z tekstów łączyły ją z głośną wówczas książką Giny Lombroso *Dusza kobiety*. Była ona w Polsce międzywojennej znana jedynie we fragmentach, a swobodnie mówiąca i pisząca po włosku Korycka zapoznała się z nią w całości. Dzięki znajomości tego języka i kilkukrotnym wyjazdom do Italii mgr Anna Wotlińska w pełni mogła przeanalizować te, nieprzebadane dotąd aspekty publicystyki Grossek.

W zasadniczej części dysertacji mgr Wotlińska skupia się, jak wspomniałem, na ważnej w ówczesnej publicystyce kwestii kobiecej. Wykazuje na ile spojrzenie autorki cyklu jest zbieżne, a na ile różne od głównych linii toczącego się wówczas sporu między tradycją a nowoczesnością. W tym miejscu odwołuje się do twórczości literackiej, sięgając po potwierdzenie swoich spostrzeżeń w wydawanych przez nią powieściach. W siatce zagadnień wśród kluczowych kwestii znalazły się: teoria małżeństwa oraz jego kondycji w międzywojniu, zagadnienia kobiecej i męskiej psychologii, która warunkują predyspozycje, zachowania i wybory oraz życie zawodowe kobiet w kontekście zadań domowych i prób łączenia tych dwóch porządków. Osobny fragment doktorantka poświęciła także recepcji cyklu wśród współczesnych czytelniczek, szczególnie polemik, jakie wywoływała.

Reasumując uważam, że praca mgr Anny Wotlińskiej „Pasja i intuicja. Portrety kobiet w publicystyce Marii Grossek-Koryckiej”, z naddatkiem spełnia wymogi *Ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym...*, stanowiąc oryginalne rozwiązanie problemu naukowego oraz wykazując ogólną wiedzę merytoryczną kandydata w danej dyscyplinie naukowej, popartą samodzielną pracą naukową. Dlatego też zgłaszam Radzie Wydziału Polonistyki UW wniosek o jej dopuszczenie do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

A handwritten signature in black ink, appearing to read "mgr Anna Wotlińska". The signature is stylized and cursive, with a large loop at the beginning and a long, sweeping tail at the end.